

PN' (PNΘ')

ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ ΚΥΖΙΚΟΥ

Περί ἀντιμινσίων

Μ.Ι. Γεωργίου
 Κανονισμοὶ
 Διοικήσεως
 Παιδείας
 Κιολογίας
 Διὰ
 Κ/π. 1889 τ. Β'
 σ. 61-62

Ἱερῶτατε μητροπολιῖτα Ἡρακλείας, πρόεδρε τῶν ὑπερτίμων καὶ ἑξάρχε τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργγέ· χάρις εἴη καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ τῇ σῇ ἱερότητι. Περὶ ἀντιμινσίων ἀγίων ἔγραψας ἐνταῦθα, ὅτι εὐρίσκονται αὐτόθι καὶ πατριαρχικά καὶ μητροπολιτικά, καὶ οἱ ἔχοντες αὐτά λειτουργοῦσι πολλάκις ἀντικατάλλαγα· ὁ μὲν τό μητροπολιανὸν ἔνων ἐν πατριαρχικῇ ἐνορίᾳ, ὁ δὲ τό πατριαρχικὸν ἐν μητροπολιανῇ, καὶ ἐζήτησας περὶ τούτου διάγνωσιν, πῶς ἵναγένωνται· διασκεψομένη τοίνυν ἡ μετριότης ἡμῶν συνοδικῶς γράφει σοι καὶ παρακελεύεται ταῦτα· ὡς ἐξ ἀρχῆς σκοπὸς τοῦ πέμπεσθαι ἀντιμίνσια οὗτος ἦν, ὅτι χωρεπισκόπων ἢ ἐξάρχων πεμπομένων ἢ πρέσβων, ἐδέχθη καθ' ὁδὸν, δι' ἀπαραίτητον ἀνάγκην, ἵνα γένηται θυσία τυχόν ἢ διὰ ψυχωρραγοῦντα, ἢ διὰ βαπτιζόμενον, ἢ ὅτι οὐκ ἦν ἐκεῖσε ἀκίνητον θυσιαστήριον, ἐπενοήθη τοῦτο καὶ γίνεται, ὅπερ λαβόντες καὶ οἱ κατὰ τόπους ἀπερχόμενοι βασιλεῖς καὶ ὅσοι τῶν ἀρχιερέων ἑξάρχιας μεγάλας ἔχουσιν, ἐν αἷς οὐ πεπηγμένα τυγχάνουσι θυσιαστήρια ἔχοντα τά τοιαῦτα, χρῶνται ἀνάγκης κατεπειγούσης ἢ δι' ἁγιασμόν αὐτῶν ὅπου δὲ τυγχάνει πεπηγμένον θυσιαστήριον, ἀπειροκαλία ἔσται καὶ ἐπιδειξις, ἀργήσαντα τό ἀκίνητον, ἐπιθεῖναι αὐτῷ ἀντιμίνσιον καὶ λειτουργῆσαι· εἰ δὲ καὶ εἰς ἑτέρου ἐνορίαν τοῦτο ποιήσει ὁ ἀρχιερεὺς, ἐπιβάτης νομισθήσεται ὁ τοιοῦτος, οὐ γάρ δι' ἄλλο τι φαίνεται τοῦτο ποιῶν, ἢ διὰ σκάνδαλον καὶ πλῆξιν τοῦ ἀδελφοῦ, ὅπερ οὐκ ἔστι καλόν, παρὰ κανόνας γάρ. Τοῦτο τύνον καὶ ἐνταῦθα γενέσθω, εἰ μὲν ὁ κατέχων αὐτό ἱερεὺς ἀπειροκαλίας ἔνεκα κατέχει αὐτό καὶ δι' ἐπιδείξεως, ὥστε χρῆσθαι αὐτῷ, ὅποι καὶ βούλεται, εὐκαίρως, ἀκαίρως, ἢ παυσάσθω ὁ τοιοῦτος, ἢ ἀνάλαβε ἐξ αὐτοῦ τό ἀντιμίνσιον, εἴτε πατριαρχικὸν ἐστὶ τοῦτο ἢ μητροπολιανόν· εἰ δὲ κατέχει τοῦτο δι' ἀνάγκην ἀπαραίτητον, καὶ χρῆται αὐτῷ ἀνάγκης μόνον κατεπειγούσης καὶ εἰς τόπον, ἔνθα οὐκ ἔστιν ἀκίνητον θυσιαστήριον, ἢ ἔστι μὲν, ἀκαθιέρωτον δὲ, ἕασον τοῦτο γενέσθαι, ἀκώλυτον γάρ καὶ οὐ πλήττει τινα, γίνεται

γάρ καί θυσία, καί ἕτερον θυσιαστήριον οὐκ ἄργεῖ, καί τό ἔδαφος μένει ὥσπερ ἦν ἐξ ἀρχῆς ἢ πατριαρχικόν ἢ μητροπολιανόν, πλήν ἔστω καί ὁ τόπος τοιοῦτος ἄξιος πρὸς τοιούτων μυστηρίων ὑποδοχὴν. Ταῦτα οὕτω γινέσθω, σώζεται γάρ καί ὁ σκοπός, καθ' ὃν ἀντίμινσια ἐξεχωρίσθησαν καί οὐδέ πλήττεται τις τῶν ἀδελφῶν, ἄργοῦντος τοῦ θυσιαστηρίου αὐτῶν· διὰ τοῦτο καί ἐγγράφως παραδηλοῦ ἐν τὰ περί τούτου τῇ σῇ ἱερότητι, μεθ' ἧς καί ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη.

Εἶχε καί διὰ τιμῆς πατριαρχικῆς χειρὸς τό μηνί ἰαννουαρίῳ, Ἰνδ. Η'

Σημ. Συλλογὴ Miklosich & Müller B, σελ. 340-341. Ἡ διάταξις; συμφυῆς τῇ τοῦ πατριάρχου Νείλου, ἐξεδόθη κατὰ ἰαννουαρίον τοῦ 1400. Περί τοῦ πατριάρχου Ματθαίου τοῦ ἀπο Κυζίκου ἰδὲ "Πατριάρχ. Πίνακας" σελ. 457-463.

26

6908(1400) Ιανουάριος
Επί Πατριάρχου Ματθαίου Α΄.

Miklosch, Müller:
Acta - Diplomatica
Graeca
Vindobonae 1862
σ. 340-341

ἡ ἐξουσία ἐκτροποδία τῆς Ἡρακλείας,
προέδρε τῶν ὑπερτίμων καὶ ἐφαρχε πόσιν ὁρῶν καὶ
Μανιδονίας...

Ποῖ ἀντιμισθίων ἀγίων ἡ ἐξουσία ἐκτροποδία, ἡ ἐξουσία αὐτῶν
καὶ Πατριάρχων καὶ Μητροπολιτῶν, καὶ οἱ ἔχοντες
αὐτὰ λειτουργοῦσι πολλοὶ ἀντιμισθία, ὅ μιν ἐκ μη-
τροποδίας ἔχοντες Πατριάρχων ἐξουσία, ὁ δὲ ἐκ
Πατριάρχων ἐκ μητροποδίας, καὶ ἐξουσία περὶ τούτων
διὰ γινώσκιν, πῶς ἵνα γίνονται.

Διασφαιρὴν τοίνυν ἡ ἐξουσία ἡ ἐκτροποδία ἡ ἐξουσία ἐκτροποδίας
φίλοι καὶ παρακλήσεις ταῦτα. Ὡς ἐξάρχων ἐκ-
πόρτου πεισισθῶν ἀντιμισθία οὐλοῦν, ὅτι χωροποιεῖ-
πων ἡ ἐξάρχων πεισισθῶν. ἡ ἐξάρχων ἐξουσία καὶ
ὁ δὲ δι' ἀπαρτίων τῶν ἀνάγκων, ἵνα γίνονται θυσία τυχόν
ἡ διὰ θυχογράφου ἡ διὰ βαπτισθῶν ἡ ὅτι οὐκ ἔστι ἐκ-
σε ἀνδρῶν θυσιαρίων, ἐπεισθῶν τούτων γίνονται, ὅτι
λαβόντες καὶ οἱ κατὰ τόπους ἀπορχόμενοι Βασιλεῖς
καὶ ὅσοι τῶν ἀρχιερέων ἐφαρχίαν μέγαλα ἔχουσιν, ἵνα ἐκ τού-
των πεισθῶν θυσιαρία τυχάνουσιν ἔχοντες τὰ τοιαῦτα, χρεῖται
ἀνάγκη κατὰ τυχόντες ἡ δι' ἀγίαςμὸν αὐτῶν

Ὅπου δὲ τυχάνει πεισθῶν θυσιαρίων, ἀπεισθῶν ἐξουσία
ἐκ τῶν ἀρχιερέων, ἀρχίσαντες τὸ ἀνδρῶν, ἐπεισθῶν αὐτῶν ἀντι-
μισθίων καὶ λειτουργοῦσι

Εἰ δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐξουσίαν τούτων ποιεῖται ὁ ἀρχιερὴς, ἐπεισθῶν
τὴν ἐκ τῶν ἀρχιερέων, ὅτι οὐκ ἔστι δι' ἄλλου φαίνεται τούτων

ποιῶν, ἢ διασώσαντα δακρυῖν τοῦ ἀδελφοῦ, ὅπως οὐκ ἔμελλεν,
 παραδιδόντας χάρι. Ταῦτα τοίνυν ἐνταῦθα γινέσθω, ἵνα
 ὁ κατέχων αὐτὸ ἐκείνους ἀπειρομαχίας ἔχοντα κατέχει αὐτοὺς
 καὶ δι' ἐπιδείψωσιν, ὥστε χρῆσθαι αὐτῷ, ὅποι ἢ βούλεται, ὡ-
 καίρω ἀναίρω, ἢ παντάσθω τοιούτοις, ἢ ἀνάλαβε ἔφ'
 αὐτοῦ τὸ ἀκτινίσαι. ἢ Παλαιάρχων ἐστὶν ταῦτο ἢ μη-
 τροποδιστῶν. Εἰ δὲ κατέχει ταῦτα δι' ἀνάγκην ἀπαραίτη-
 τον, ἢ χρῆται αὐτῷ ἀνάγκῃ ὅσον κατεπεχόσθη, ἢ
 τόπον, ἢ ἐνθα αὐτὸ ἐστὶν αἰνέητον. Αὐτοαίρετον,
 ἢ ἴσως μὲν, ἀναθιέρωτον δὲ, ἕαρον ταῦτο γινέσθαι, ἀνώλυτον
 χάρι, ἢ οὐ πλείω τινα, γίνεσθαι χάρι, ἢ αὐτὰ, ἢ ἐπεροχθῆναι.
 σαρρήσιον οὐκ ἀρχῇ, ἢ τὸ ἴδιον μέν, ὡς οὐκ ἔστιν ἔφ'
 χῆρ ἢ Παλαιάρχων ἢ μητροποδιστῶν, πλὴν ἔρω ὅ τοιού-
 τος τοιούτοις ἄξιον πρὸς τοιούτων μητροδιστῶν ὅταν
 δοχὴν. Ταῦτα οὕτω γινέσθω, ὥστε χάρι, ἢ οὐκ ὁμοπρόσταθ'
 ὄν ἀκτινίσαι ἐφεχρίσθω, ἢ οὐδὲ πλείω τινα τῶν
 ἀδελφῶν, ἀρχόντων τοῦ αὐτοαίρετου αὐτῶν. Διὰ τοῦτο
 ἢ ἐγγράφως παραδιδόντες τὰ πρὸς τοῦτον ὡς οὐκ ἔστιν
 τινα, μετ' ἡμῶν ἢ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη +.
 + Ταχυνάτω ἰνδ. Η'.

Patriarchae litterae de antimendisiis.

Acta et Di-
plomata

† Σεωφώτατε μητροπολίτα Ηραυγίας, πρόεδρε των νοτα J. B. 0040
 των υ εφάρχε καίους θράκων υ Μακεδονίας, εν αγίω
 κενύματι αγαπῆς αβέρε της ημων μετροπόλτος υ συ-
 γειτοργε. χαίρις εη υ εφίμω αὐτο δεχθῆναι ἐν ἐροῇ δι,
 ὡς αὐτιμνωσίω αγίω ἐκαστες ἐν αὐτῇ, ὅτι ἐπὶ σπον.
 ται αὐτοῦ υ πατριάρχια καὶ μητροπολιτα, υ οἱ ἔχον-
 τες αὐτὴ γειτοργε καὶ ἄλλοις ἀντιπαύσασθαι, οὕτω το μη-
 τροπολιανον ἔχον εν πατριάρχια, ἐνορία, οὐδὲ πατρι-
 αρχιον εν μητροπολιαν, υ ἐπὶ τῶν ὡς ἐπὶ διαγνώ-
 σιν, ὡς ἵνα γίνωται διασφαλισθῆναι τοῖν η μετροπόλτος
 ημων συνοδικῶν πράξει οἱ καὶ παραινυεῖται ταῦτα.
 ὡς ο εφ αρχις οὐκ ὅς ἐν τῶν οὐκ ἀντιμνωσῶν εἶναι ην,
 ὅτι χυρτωτοῦσαν η ἐφάρχην ἐν τῶν οὐκ ἀντιμνωσῶν η ἐπὶ σπον
 εἰδένος καὶ ὅδον δι αὐταῖς ἡδον ἀνάγκη, ἵνα γίνωται
 δυοῖα τῶν η δια φχορραγῶν η δια βασιλῶν η ὅτι
 οὐκ ἔναι αὐτῶν δυοῖα τῶν οὐκ ἀντιμνωσῶν, ὡς οὐκ ἔναι η γίνω-
 ται, οὐκ ἔναι καὶ οἱ καὶ τῶν οὐκ ἀντιμνωσῶν βασιλῶν η
 ὅς οἱ των αρχιερῶν ἐφάρχιας μεγάλας ἔχοντα τα ταῦτα χῶν.
 ται ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τῶν η δι ἀγλασθῶν αὐτῶν. οὐκ ἔναι τῶν
 χῶν καὶ ἐπὶ τῶν δυοῖα τῶν οὐκ ἀντιμνωσῶν, ὡς οὐκ ἔναι η
 ἀγλασθῶν τα αὐτῶν, ὡς οὐκ ἔναι αὐτῶν αὐτιμνωσῶν η ἀγλα-

